

**ความคิดเห็นของคณะกรรมการหมู่บ้านที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล
ของเทศบาลตำบลม่วงนา อำเภอดอนจาน จังหวัดกาฬสินธุ์**
**Village Committees' Opinions on Good Governance – based
Administration by Muangna Municipality Donjan District, Kalasin Province**

นิตยา ราشري¹

Nittaya Rasharee

ดร.ไพรัช พันธ์ชมภู²

Dr.Phairat Phuenchomphoo

ทำวิจัยเมื่อ พ.ศ. 2559

บทคัดย่อ

สารนิพนธ์เรื่องนี้มีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของคณะกรรมการหมู่บ้านที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลม่วงนา อำเภอดอนจาน จังหวัดกาฬสินธุ์ 2) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลม่วงนา อำเภอดอนจาน จังหวัดกาฬสินธุ์ ของคณะกรรมการหมู่บ้านที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ ต่างกัน และ 3) เพื่อรวบรวมข้อเสนอแนะแนวทางพัฒนาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลม่วงนา อำเภอดอนจาน จังหวัดกาฬสินธุ์ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ คณะกรรมการหมู่บ้านในเขตเทศบาลตำบลม่วงนา อำเภอดอนจาน จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 108 คนโดยใช้สูตรการคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างของทาโร่ ยามาเน่ (Taro Yamane) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 30 ข้อ มีความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .90 สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและสถิติ การทดสอบสมมติฐานได้แก่ t-test และการทดสอบความแปรปรวนทางเดียว (F-test) โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิจัยพบว่า 1) ความคิดเห็นของคณะกรรมการหมู่บ้านที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลม่วงนา อำเภอดอนจาน จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมาก ทั้ง 6 ด้าน เรียงจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักความรับผิดชอบด้านหลักการมีส่วนร่วมด้านหลักความคุ้มค่า ด้านหลักคุณธรรมและด้านหลักความโปร่งใส 2) ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า คณะกรรมการหมู่บ้านที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา และการประกอบอาชีพต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบล

¹ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง, มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด

² อาจารย์ประจำหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง, มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด.

ม่วงนา อำเภอดอนจาน จังหวัดกาฬสินธุ์โดยรวมไม่แตกต่างกัน และ 3) คณะกรรมการหมู่บ้านเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลม่วงนา อำเภอดอนจาน จังหวัดกาฬสินธุ์เรียงลำดับตามความถี่จากสูงไปหาต่ำสามอันดับแรก ได้แก่ควรให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายการใช้งบประมาณประจำปี ควรให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นในการเสนอเทศบัญญัติและเทศบาลควรปฏิบัติงานตามโครงการที่แจ้งให้ประชาชนทราบอย่างเคร่งครัด

คำสำคัญ : 1. คณะกรรมการหมู่บ้าน 2. การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล

ABSTRACT

This thematic paper serves the purposes. 1) to study village committees' opinions on good governance-based administration by Muangna Municipality Donjan District, Kalasin Province, 2) to compare their opinions on good governance-based administration to variables of their genders, ages educational levels and occupations, and 3) to collect suggestions with development guidelines for their good governance-based administration. The samples for conducting the research counts in 108 village committees, setting it against Taro Yamane's formula. The research instrument is five rating scale questionnaire with the reliability of the whole entry amounting to .90. The statistics exploited for data analyses encompass frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test and F-test (One-way ANOVA)

Outcomes of research findings: 1) Village committees' opinions on good governance-based administration has rated 'high' in the overall aspect. Given a single one, all six aspects have also scored the same. These aspects placed in descending order of means take in: rule of law, accountability, participation, value of money, ethics, and transparency respectively. The comparative results found that no significant differences in the former's genders, ages educational levels and occupations were correlated with their opinions on good governance-based administration here. 3) Suggestions with development guidelines for their good governance-based administration in descending order of frequencies are that Municipality should: 1) allow the people to participate in defining policy of the annual budget, 2) allow the people to comment on proposed ordinance, and 3) work on projects that let people know strictly.

Keywords : 1. Village Committees 2. Good Governance – based Administration

1. ความสำคัญและที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย

การบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในปัจจุบันมีความสำคัญยิ่งต่อ การพัฒนาประเทศ เพราะการปกครองท้องถิ่นเป็นองค์กรปกครองที่มีความใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุดเป็นตัวแทนของ ประชาชน และยังเป็นองค์กรที่ช่วยแบ่งเบาภาระของทางราชการส่วนกลางเนื่องจากรัฐได้โอนภารกิจหลาย ประการให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น(วุฒิสาร ตันไชย, 2552, หน้า 8) โดยมีจุดมุ่งหมายในการยกระดับ คุณภาพชีวิต และแก้ปัญหาความยากจนจึงสามารถตอบสนองความต้องการของท้องถิ่นได้ตรงเป้าหมาย รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพที่สุด ความอยู่ดีมีสุขของคนไทยมีการพัฒนาที่ยั่งยืนรวมถึงการปรับเปลี่ยน กระบวนการคิด ทักษะคน และกระบวนการทำงานที่มุ่งสู่ประสิทธิภาพและคุณภาพ และก้าวตามโลกอย่าง เท่าทัน (โกวิทย์ พวงงาม, 2550, หน้า 3) อย่างไรก็ตามที่ผ่านมาเป็นที่ยอมรับว่าการบริหารจัดการของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังไม่มีประสิทธิภาพพอ ทำให้การบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรวมถึง เทศบาลตำบลได้รับการวิพากษ์วิจารณ์ในเชิงลบอยู่เสมอ เพื่อให้มีการพัฒนาการบริหารขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นเป็นกลไกพัฒนาแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนและบริการสาธารณะแก่ประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ กระทรวงมหาดไทย ได้สนับสนุน และเสริมสร้างความเข้มแข็ง ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ สามารถบริหารกิจการมได้อย่างมีประสิทธิภาพ โปร่งใส และการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยได้กำหนดให้ นำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารจัดการ (คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น, 2546, หน้า 23)

ปัจจุบันประเทศไทยได้ให้ความสำคัญในการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลหรือหลักการบริหาร จัดการบ้านเมืองที่ดี (Good Governance) เพื่อสร้างความเจริญด้านการบริหารให้กับประเทศของตน สามารถรองรับกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลกและภาวะวิกฤติ ได้อย่างทันเหตุการณ์ ในภาคราชการของ ไทยมีการดำเนินการสร้าง “ธรรมาภิบาล” ขึ้น กล่าวคือ ได้มีระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้าง ระบบบริหารบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ.2542 ซึ่งประกาศในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ 10 สิงหาคม 2542 มีผลบังคับใช้กับหน่วยงานของรัฐตั้งแต่วันที่ 11 สิงหาคม 2542 เป็นต้นมา โดยกำหนดให้ทุกหน่วยงาน ของรัฐ บริหารจัดการโดยยึดหลักธรรมาภิบาล 6 หลัก ได้แก่ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักความมีส่วนร่วมหลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า (ชนะศักดิ์ ยวบูรณ์, 2543, หน้า 3)

เทศบาลตำบลม่วงนา มีพนักงานเทศบาล 54 คน อยู่ในเขตปกครองของอำเภอดอนจาน จังหวัด กาฬสินธุ์ ตั้งอยู่ทิศตะวันตกของอำเภอดอนจาน ห่างจากอำเภอดอนจาน 5 กิโลเมตร ห่างจากจังหวัดกาฬสินธุ์ 20 กิโลเมตร เป็นเทศบาลตำบลขนาดเล็กยกฐานะจากองค์การบริหารส่วนตำบล มีหมู่บ้านรับผิดชอบ 9 หมู่บ้าน จำนวน 1,002 ครัวเรือน ประชากรทั้งหมด จำนวน 4,404 เป็นชาย 2,224 คนเป็นหญิง 2,180 คน ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม รายได้เฉลี่ยต่ำมาก ครัวเรือนละประมาณ 23,000 บาท ต่อ ปี โดยสภาพทั่วไป จากการรายงานประจำปีพบว่าการบริหารจัดการยังขาดการกระบวนกรมีส่วนร่วมของ ประชาชน ประชาชนมีรายได้ไม่เพียงพอต่อการดำรงชีพ เยาวชนบางส่วนติดยาเสพติด การใช้ทรัพยากรร่วม กันระหว่างหน่วยงานยังมีน้อย ไฟฟ้าสาธารณะยังไม่เพียงพอ ประชาชนยังไม่เข้าใจอย่างถ่องแท้ในการมีส่วน ร่วมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย ซึ่งต่อมาเทศบาลตำบลม่วงนาได้นำหลักการบริหารแบบ ธรรมาภิบาล 6 หลัก ได้แก่ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความ

รับผิดชอบ และหลักความค้ำค่า มาใช้ในการบริหารและ การปฏิบัติงานตั้งแต่ปี 2556 เป็นต้นมา (เทศบาล ตำบลม่วงนา, 2558, หน้า 11) แต่ยังไม่มีการศึกษาที่เป็นวิชาการว่าการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารของเทศบาลตำบลม่วงนา

จากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะวิจัยการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาล ตำบลม่วงนา อำเภอตอนจาน จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยกำหนดให้คณะกรรมการหมู่บ้านเป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ทั้งนี้เพราะคณะกรรมการหมู่บ้านเป็นตัวแทนของประชาชนและประสานงานระหว่างประชาชนกับเทศบาล จึงน่าจะเป็นกลุ่มประชากรที่สามารถตอบข้อคำถามได้ตรงประเด็น ซึ่งผลการวิจัยสามารถนำเสนอเป็นแนวทางในการปรับปรุงการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลม่วงนา อำเภอตอนจาน จังหวัดกาฬสินธุ์ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ อันจะยังประโยชน์กับประชาชนโดยรวมต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาความคิดเห็นของคณะกรรมการหมู่บ้านที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลม่วงนา อำเภอตอนจาน จังหวัดกาฬสินธุ์

2.2 เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลม่วงนา อำเภอตอนจาน จังหวัดกาฬสินธุ์ ของคณะกรรมการหมู่บ้านจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และการประกอบอาชีพ

2.3 เพื่อรวบรวมข้อเสนอแนะแนวทางพัฒนาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลม่วงนา อำเภอตอนจาน จังหวัดกาฬสินธุ์

3. สมมติฐานการวิจัย

3.1 คณะกรรมการหมู่บ้านที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลม่วงนา อำเภอตอนจาน จังหวัดกาฬสินธุ์ แตกต่างกัน

3.2 คณะกรรมการหมู่บ้านที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลม่วงนา อำเภอตอนจาน จังหวัดกาฬสินธุ์ แตกต่างกัน

3.3 คณะกรรมการหมู่บ้านที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลม่วงนา อำเภอตอนจาน จังหวัดกาฬสินธุ์ แตกต่างกัน

3.4 คณะกรรมการหมู่บ้านที่มีการประกอบอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลม่วงนา อำเภอตอนจาน จังหวัดกาฬสินธุ์ แตกต่างกัน

4. ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

สามารถนำเสนอเป็นข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลม่วงนา อำเภอตอนจาน จังหวัดกาฬสินธุ์ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

5. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของคณะกรรมการหมู่บ้านที่มีต่อการบริหารงานตาม หลักธรรมาภิบาล ของเทศบาลตำบลม่วงนา อำเภอดอนจาน จังหวัด กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ คณะกรรมการหมู่บ้านในเขตเทศบาล ตำบลม่วงนา อำเภอดอนจานจังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 108 คนกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง (Sample Size) โดยใช้สูตรการคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างของทาโร่ ยามาเน่ (Taro Yamane, 1973, p. 727 อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2545, หน้า 90) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 30 ข้อ มีความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .90 ระยะเวลาในการทำวิจัยตั้งแต่วันที่ 15 เดือน มีนาคม พ.ศ. 2559 ถึง วันที่ 30 เดือนมิถุนายน พ.ศ. 2559 สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐานและสถิติ การทดสอบสมมติฐานได้แก่ t-test และการทดสอบความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA : F-test) โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ในการวิเคราะห์ข้อมูล

6. ผลการวิจัย

6.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่าผู้ตอบ แบบสอบถามจำนวน 108 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 55.56 อายุ 40-55 ปี จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 40.74 การศึกษาระดับมัธยมศึกษาจำนวน 44 คนคิดเป็นร้อยละ 40.74 อาชีพเกษตรกร จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 51.85

6.2 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของคณะกรรมการหมู่บ้านที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลม่วงนา อำเภอดอนจาน จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณา เป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทั้ง 6 ด้าน เรียงจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านหลัก นิติธรรม ด้านหลักความรับผิดชอบ ด้านหลักการมีส่วนร่วมด้านหลักความคุ้มค่า ด้านหลักคุณธรรมและด้าน หลักความโปร่งใส

6.3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของ เทศบาลตำบลม่วงนา อำเภอดอนจาน จังหวัดกาฬสินธุ์ ของคณะกรรมการหมู่บ้านที่มีเพศ อายุระดับการ ศึกษา และการประกอบอาชีพ ต่างกัน พบว่า โดยรวมไม่แตกต่างกัน

6.4 ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลม่วงนา อำเภอดอนจาน จังหวัดกาฬสินธุ์ เรียงจากข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากไปน้อยสามอันดับแรก ได้แก่ควรให้ประชาชน มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายการใช้งบประมาณประจำปีควรให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นในการเสนอ เทศบัญญัติและเทศบาลควรปฏิบัติงานตามโครงการที่แจ้งให้ประชาชนทราบอย่างเคร่งครัด

7. อภิปรายผลการวิจัย

7.1 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของคณะกรรมการหมู่บ้านที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลม่วงนา อำเภอดอนจาน จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่น นี้อภิปรายได้ว่า คณะกรรมการหมู่บ้านเห็นด้วยกับการการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาล ตำบลม่วงนา อำเภอดอนจาน จังหวัดกาฬสินธุ์ ทั้ง 6 ด้าน เช่น การตราเทศบัญญัติเหมาะสมกับสถานการณ์

ปัจจุบัน มีการเผยแพร่กฎหมาย ระเบียบข้อบังคับ ให้ประชาชนทราบอย่างสม่ำเสมอ ใช้เทศบัญญัติสอดคล้องกับสภาพที่เป็นจริงของพื้นที่ เจ้าหน้าที่ให้บริการประชาชนด้วยความกระตือรือร้นด้วยความซื่อสัตย์ มีการส่งเสริมการประกอบอาชีพสุจริตของประชาชนมีผู้รับฟังความคิดเห็นในการบริหารงานจากประชาชน เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารให้ประชาชนทราบอย่างต่อเนื่อง จัดทำประชาคมเพื่อนำไปจัดทำแผนพัฒนาทุกครั้ง นำข้อร้องทุกข์ข้อร้องเรียนของประชาชนมาจัดทำแผนพัฒนาจัดตั้งงบประมาณเพื่อดำเนินการตามที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนา ปฏิบัติงานตามโครงการที่แจ้งให้ประชาชนทราบ จำนวนบุคลากรในการปฏิบัติงานเหมาะสมกับปริมาณงานของเทศบาลและมีการวางแผนพัฒนาเทศบาลสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืน สอดคล้องกับงานวิจัยของ บวร วิเศษสุนทร (2550, บทคัดย่อ) ที่ได้วิจัยความคิดเห็นของประชาชนต่อการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในเทศบาลในอำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ ยุภาพรรณ ศรีลาวงษ์ (2556, หน้า 89) ได้วิจัยการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลนาตาล อำเภอท่าคันโท จังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการวิจัยพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

7.1.1 ด้านหลักนิติธรรม พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ “เทศบาลตราเทศบัญญัติเหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน” และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ “มีเทศบาลบังคับใช้กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือเทศบัญญัติโดยไม่เลือกปฏิบัติ” ที่เป็นเช่นนี้อธิบายได้ว่า คณะกรรมการหมู่บ้านเห็นด้วยกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลม่วงนา อำเภอดอนจาน จังหวัดกาฬสินธุ์เกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมายระเบียบข้อบังคับ หรือเทศบัญญัติโดยไม่เลือกปฏิบัติ แต่ที่มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าข้ออื่นๆ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะคณะกรรมการหมู่บ้านให้ความสำคัญกับการบังคับใช้กฎหมายน้อยกว่าประเด็นอื่นๆ เพราะการบังคับใช้กฎหมายเป็นข้อบังคับโดยทั่วไปของกฎหมายอยู่แล้วว่าทุกคนต้องเคารพและปฏิบัติตามกฎหมายโดยเสมอภาคกัน ดังนั้นจึงทำให้ระดับความคิดเห็นของคณะกรรมการหมู่บ้านที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลม่วงนา อำเภอดอนจาน จังหวัดกาฬสินธุ์ด้านหลักนิติธรรมในประเด็นที่ว่า “เทศบาลบังคับใช้กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือเทศบัญญัติโดยไม่เลือกปฏิบัติ” อยู่ในระดับมาก แต่มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าข้ออื่นๆ สอดคล้องกับแนวความคิดของ จิรายุ ทรัพย์สิน (2540, หน้า 16) ได้อธิบายความคิดเห็น คือ ความรู้สึกนึกคิดของบุคคลที่แสดงออกมาเพื่อให้ผู้อื่นสามารถที่จะเรียนรู้ตลอดจนสามารถที่จะประเมินค่าในเรื่องใดเรื่องหนึ่งหรือประเด็นใดประเด็นหนึ่ง การลงความคิดเห็นอาจจะเป็นไปในลักษณะเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยก็ได้

7.1.2 ด้านหลักคุณธรรม พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมากโดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ “เจ้าหน้าที่ให้บริการประชาชนด้วยความกระตือรือร้น” และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ “เจ้าหน้าที่ให้บริการประชาชนอย่างเสมอภาค” ที่เป็นเช่นนี้อธิบายได้ว่า คณะกรรมการหมู่บ้านเห็นด้วยกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลม่วงนา อำเภอดอนจาน จังหวัดกาฬสินธุ์เกี่ยวกับการเจ้าหน้าที่ให้บริการประชาชนอย่างเสมอภาค แต่ที่มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าข้ออื่นๆ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะคณะกรรมการหมู่บ้านให้ความสำคัญกับการบังคับใช้กฎหมายน้อยกว่าประเด็นอื่น ๆ เพราะการให้บริการประชาชนอย่างเสมอภาคกันเป็นสิ่งที่เจ้าหน้าที่ปฏิบัติอยู่แล้ว เพราะเทศบาลเป็นสังคมเล็ก ประชาชนและเจ้าหน้าที่คุ้นเคยกันเป็นอย่างดี ดังนั้น จึงทำให้ระดับความคิดเห็นของคณะกรรมการหมู่บ้านที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของ

เทศบาลตำบลม่วงนาอำเภอดอนจาน จังหวัดกาฬสินธุ์ด้านหลักคุณธรรม ในประเด็นที่ว่า “เจ้าหน้าที่ให้บริการประชาชนอย่างเสมอภาค” อยู่ในระดับมาก แต่มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าข้ออื่นๆ สอดคล้องกับแนวความคิดของอัญชลี พิมพ์เวิน (2553, หน้า 36) ได้อธิบายความคิดเห็น คือ ความเชื่อซึ่งแสดงออกทางด้านความรู้สึกนึกคิดของบุคคลต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด โดยพื้นฐานมาจากอารมณ์ ความรู้ ประสบการณ์และสภาพแวดล้อม ซึ่งความคิดเห็นนั้นเป็นส่วนหนึ่งของทัศนคติและเป็นการแสดงออกด้วยท่าทางหรือคำพูดตามสภาพแวดล้อมในขณะนั้น อาจคำนึงถึงหรือไม่คำนึงถึงความถูกต้องก็ได้

7.1.3 ด้านหลักความโปร่งใส พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมากโดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ “เทศบาลมีตู้รับฟังความคิดเห็นในการรับบริการจากประชาชน” และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ “เทศบาลเปิดเผยข้อมูลข่าวสารการจัดซื้อจัดจ้างให้ประชาชนทราบทุกครั้ง” ที่เป็นเช่นนี้อธิบายได้ว่า คณะกรรมการหมู่บ้านเห็นด้วยกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลม่วงนา อำเภอดอนจาน จังหวัดกาฬสินธุ์เกี่ยวกับการมีเทศบาลเปิดเผยข้อมูลข่าวสารการจัดซื้อจัดจ้างให้ประชาชนทราบทุกครั้งแต่ที่มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าข้ออื่นๆ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะคณะกรรมการหมู่บ้านเห็นว่าการจัดซื้อจัดจ้างเป็นเรื่องของทางราชการและมีข้อระเบียบปฏิบัติต่างๆ มาก จึงให้ความสำคัญกับประเด็นอื่นมากกว่า ดังนั้นจึงทำให้ระดับความคิดเห็นของคณะกรรมการหมู่บ้านที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลม่วงนา อำเภอดอนจาน จังหวัดกาฬสินธุ์ด้านหลักความโปร่งใส ในประเด็นที่ว่า “เทศบาลเปิดเผยข้อมูลข่าวสารการจัดซื้อจัดจ้างให้ประชาชนทราบทุกครั้ง” อยู่ในระดับมาก แต่มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าข้ออื่นๆ สอดคล้องกับแนวความคิดของ ชัยอนันต์ สมุทวณิช (2541, หน้า 8) ได้กล่าวว่าธรรมาภิบาลว่าการที่กลไกของรัฐทั้งการเมืองและการบริหารมีความแข็งแกร่งมีประสิทธิภาพสะอาดโปร่งใสและรับผิดชอบเป็นการให้ความสำคัญกับภาครัฐและรัฐบาลเป็นด้านหลัก

7.1.4 ด้านหลักการมีส่วนร่วม พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมากโดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ “เทศบาลจัดทำประชาคมเพื่อนำไปจัดทำแผนพัฒนาทุกครั้ง” และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ “เทศบาลแต่งตั้งประชาชนหรือคณะกรรมการหมู่บ้านเป็นคณะกรรมการจัดซื้อจัดจ้าง” ที่เป็นเช่นนี้อธิบายได้ว่า คณะกรรมการหมู่บ้านเห็นด้วยกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลม่วงนา อำเภอดอนจาน จังหวัดกาฬสินธุ์ เกี่ยวกับการที่เทศบาลแต่งตั้งประชาชนหรือคณะกรรมการหมู่บ้านเป็นคณะกรรมการจัดซื้อจัดจ้าง แต่ที่มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าข้ออื่นๆ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะคณะกรรมการหมู่บ้านเห็นว่าคณะกรรมการจัดซื้อจัดจ้างส่วนใหญ่เป็นเรื่องของส่วนราชการ จึงให้ความสำคัญกับประเด็นอื่นมากกว่า ดังนั้นจึงทำให้ระดับความคิดเห็นของคณะกรรมการหมู่บ้านที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลม่วงนา อำเภอดอนจาน จังหวัดกาฬสินธุ์ด้านหลักการมีส่วนร่วม ในประเด็นที่ว่า “เทศบาลแต่งตั้งประชาชนหรือคณะกรรมการหมู่บ้านเป็นคณะกรรมการจัดซื้อจัดจ้าง” อยู่ในระดับมาก แต่มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าข้ออื่นๆ สอดคล้องกับแนวความคิดของ ประเวศ วะสี (2542, หน้า 18) ที่ได้อธิบายว่า การที่สังคมจะประกอบด้วยภาคสำคัญ 3 ภาค คือ ภาครัฐ ภาคธุรกิจเอกชน และภาคประชาชน เมื่อพิจารณาถึงธรรมาภิบาลก็จะรวมถึงความโปร่งใส ความถูกต้องของสามภาคดังกล่าว

7.1.5 ด้านหลักความรับผิดชอบ พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมากโดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ “เทศบาลจัดตั้งงบประมาณเพื่อดำเนินการตามที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนา” และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

คือ “เทศบาลปฏิบัติตามข้อร้องเรียนจากประชาชนเป็นประจำ” ที่เป็นเช่นนี้อธิบายได้ว่า คณะกรรมการหมู่บ้านเห็นด้วยกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลม่วงนา อำเภอตอนจาน จังหวัดกาฬสินธุ์เกี่ยวกับการที่เทศบาลปฏิบัติตามข้อร้องเรียนจากประชาชน แต่ที่มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าข้ออื่นๆ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะคณะกรรมการหมู่บ้านเห็นว่าเทศบาลเป็นการปกครองส่วนท้องถิ่นที่ต้องปฏิบัติตามข้อร้องเรียนของประชาชนอยู่แล้ว และการเรียกร้องของประชาชนเป็นสิ่งที่ประชาชนต้องการจึงให้ความสำคัญกับประเด็นอื่นมากกว่าดังนั้นจึงทำให้ระดับความคิดเห็นของคณะกรรมการหมู่บ้านที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลม่วงนา อำเภอตอนจาน จังหวัดกาฬสินธุ์ด้านหลักความรับผิดชอบในประเด็นที่ว่า “เทศบาลปฏิบัติตามข้อร้องเรียนจากประชาชนเป็นประจำ” อยู่ในระดับมาก แต่มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าข้ออื่นๆ สอดคล้องกับแนวความคิดของ สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (คณะกรรมการข้าราชการพลเรือน, 2543, หน้า 2-9) ได้อธิบายความหมายของธรรมาภิบาลหรือธรรมาภิบาล (Good Governance) หมายถึงการบริหารหรือการปกครองที่ดีหรือการปกครองหรือการบริหารที่เป็นธรรม โดยจะมีองค์ประกอบ 4 ประการความโปร่งใส (Transparency) การตรวจสอบได้ (Accountability) และ ความมีประสิทธิภาพ (Efficiency) ความรับผิดชอบ (Responsibility)

7.1.6 ด้านหลักความคุ้มค่า พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมากโดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ “จำนวนบุคลากรในการปฏิบัติงานเหมาะสมกับปริมาณงานของเทศบาล” และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ “เทศบาลประเมินผลการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ” ที่เป็นเช่นนี้อธิบายได้ว่า คณะกรรมการหมู่บ้านเห็นด้วยกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลม่วงนา อำเภอตอนจาน จังหวัดกาฬสินธุ์เกี่ยวกับการที่เทศบาลประเมินผลการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ แต่ที่มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าข้ออื่นๆ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะคณะกรรมการหมู่บ้านเห็นว่าเทศบาลเป็นการปกครองส่วนท้องถิ่นที่ต้องปฏิบัติตามข้อระเบียบ รวมถึงการประเมินผลการดำเนินงานและการประเมินผลเป็นงานวิชาการที่ต้องใช้ความรู้ความสามารถเฉพาะด้าน ดังนั้นจึงทำให้ระดับความคิดเห็นของคณะกรรมการหมู่บ้านที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลม่วงนา อำเภอตอนจาน จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านหลักความคุ้มค่า ในประเด็นที่ว่า เทศบาลประเมินผลการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ” อยู่ในระดับมาก แต่มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าข้ออื่นๆ สอดคล้องกับแนวความคิดของคณะกรรมการพัฒนาประเทศ (2546, หน้า 13) กล่าวว่า ธรรมาภิบาล หมายถึงการจัดการบริหารสังคมที่ดีในทุกๆ ด้านและทุกระดับ รวมถึงการจัดระบบองค์กรและกลไก องค์กรของรัฐและรัฐบาล การบริหารราชการส่วนภูมิภาคและท้องถิ่นองค์กรที่ไม่ใช่รัฐบาล (Independent Organizations) องค์กรเอกชน ชุมชน และสมาคมเพื่อกิจกรรมต่างๆ นิติบุคคลภาคเอกชน และภาคประชาสังคม (Civil Society)

7.2 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของคณะกรรมการหมู่บ้าน ที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลม่วงนา อำเภอตอนจาน จังหวัดกาฬสินธุ์

7.2.1 คณะกรรมการหมู่บ้านที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลม่วงนา อำเภอตอนจาน จังหวัดกาฬสินธุ์โดยรวม ไม่แตกต่างกัน ที่เป็นเช่นนี้อธิบายได้ว่า คณะกรรมการหมู่บ้านไม่ว่าจะเป็นเพศชายหรือหญิงก็ตามมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลม่วงนา อำเภอตอนจาน จังหวัดกาฬสินธุ์ ว่ามีการบริหารตามระเบียบและกฎข้อบังคับมีความเสมอภาคเท่าเทียมกันมีความโปร่งใส ตรวจสอบได้ เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วม

ตามระบอบประชาธิปไตยมีความรับผิดชอบต่อสังคม และมีการจัดบุคลากรและงบประมาณอย่างคุ้มค่า ทำให้คณะกรรมการหมู่บ้านที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลม่วงนา อำเภอดอนจาน จังหวัดกาฬสินธุ์ ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับการวิจัยของจักรภัทร ชารีคำ (2550, บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาวิจัยความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลในอำเภอยักษ์ภูมิสัย จังหวัดมหาสารคาม ผลการวิจัย ประชาชนที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นไม่ต่างกัน

7.2.2 คณะกรรมการหมู่บ้านที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลม่วงนา อำเภอดอนจาน จังหวัดกาฬสินธุ์โดยรวมไม่แตกต่างกัน ที่เป็นเช่นนี้อธิบายได้ว่า คณะกรรมการหมู่บ้านไม่ว่าช่วงอายุใดก็ตาม มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลม่วงนา อำเภอดอนจาน จังหวัดกาฬสินธุ์ ว่ามีการบริหารตามระเบียบและกฎข้อบังคับ มีความเสมอภาคเท่าเทียมกันมีความโปร่งใส ตรวจสอบได้เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมตามระบอบประชาธิปไตย มีความรับผิดชอบต่อสังคม และมีการจัดบุคลากรและงบประมาณอย่างคุ้มค่า ทำให้คณะกรรมการหมู่บ้านที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลม่วงนา อำเภอดอนจาน จังหวัดกาฬสินธุ์ ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับการวิจัยของจักรภัทร ชารีคำ (2550, บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาวิจัยความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลในอำเภอยักษ์ภูมิสัย จังหวัดมหาสารคาม ผลการวิจัย ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลในอำเภอยักษ์ภูมิสัย จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามอายุ พบว่ามีความคิดเห็นไม่ต่างกัน

7.2.3 คณะกรรมการหมู่บ้านที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลม่วงนา อำเภอดอนจาน จังหวัดกาฬสินธุ์โดยรวมไม่แตกต่างกัน ที่เป็นเช่นนี้อธิบายได้ว่า คณะกรรมการหมู่บ้านไม่ว่ามีการศึกษาระดับใดก็ตามมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลม่วงนา อำเภอดอนจาน จังหวัดกาฬสินธุ์ ว่ามีการบริหารตามระเบียบและกฎข้อบังคับ มีความเสมอภาคเท่าเทียมกันมีความโปร่งใส ตรวจสอบได้ เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมตามระบอบประชาธิปไตย มีความรับผิดชอบต่อสังคม และมีการจัดบุคลากรและงบประมาณอย่างคุ้มค่า ทำให้คณะกรรมการหมู่บ้านที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลม่วงนา อำเภอดอนจาน จังหวัดกาฬสินธุ์ ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับการวิจัยของยุภาพรรณ ศรีลาวงษ์ (2556, หน้า 89) ที่ได้วิจัยการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลนาตาล อำเภอท่าคันโท จังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการวิจัยพบว่า คณะกรรมการหมู่บ้านที่มีระดับการศึกษาต่างกันความคิดเห็น โดยรวมไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับ .05

7.2.4 คณะกรรมการหมู่บ้านที่มีการประกอบอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลม่วงนา อำเภอดอนจาน จังหวัดกาฬสินธุ์โดยรวมไม่แตกต่างกัน ที่เป็นเช่นนี้อธิบายได้ว่า คณะกรรมการหมู่บ้านไม่ว่ามีการศึกษาระดับใดก็ตามมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลม่วงนา อำเภอดอนจาน จังหวัดกาฬสินธุ์ ว่ามีการบริหารตามระเบียบและกฎข้อบังคับ มีความเสมอภาคเท่าเทียมกัน มีความโปร่งใส ตรวจสอบได้ เปิดโอกาสให้ประชาชน

มีส่วนร่วมตามระบอบประชาธิปไตย มีความรับผิดชอบตอสังคมและมีการจัดบุคลากรและงบประมาณอย่างค้มนค่า ทำให้คณะกรรมการหมู่บ้านที่มีการประกอบอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นตอการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลม่วงนา อำเภอดอนจาน จังหวัดกาฬสินธุ์ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับการวิจัยของจักรภัทร ชาริคำ (2550, บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาวิจัยความคิดเห็น ของประชาชนที่มีตอการปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลในอำเภอยศคณภูมิสัย จังหวัดมหาสารคาม ผลการวิจัยพบว่าประชาชนที่มีอาชีพต่างกันมีความคิดเห็นความคิดเห็นที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

8. ข้อเสนอแนะ

8.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

ความคิดเห็นของคณะกรรมการหมู่บ้านที่มีตอการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลม่วงนา อำเภอดอนจาน จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ดังนั้น ผู้บริหารเทศบาลตำบลม่วงนา อำเภอดอนจาน จังหวัดกาฬสินธุ์ และหัวหน้าหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรรักษามาตรฐานนี้ไว้ และยกระดับการพัฒนาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลโดยเพิ่มยุทธศาสตร์และกลยุทธ์และเทคนิคให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

8.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยตอไป

8.2.1 ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของคณะกรรมการหมู่บ้านที่มีตอการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลม่วงนา อำเภอดอนจาน จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก แต่ด้านหลักความโปร่งใสปรากฏว่า มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าด้านอื่น ๆ ดังนั้น ควรมีการวิจัยทั้งปริมาณ (Quantitative Research) และเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เพื่อศึกษาสภาพปัญหาสาเหตุและแนวทางการบริหารงานอย่างโปร่งใสเพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกและนำผลการวิจัยใช้เป็นข้อมูลสารสนเทศในการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลม่วงนาอำเภอดอนจานจังหวัดกาฬสินธุ์

8.2.2 จากการรวบรวมข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย พบว่า ข้อเสนอแนะที่มีความถี่มากที่สุดคือ “ควรให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายการใช้งบประมาณประจำปี” ดังนั้นจึงควรมีการวิจัยทั้งเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เพื่อศึกษาแนวทางและกระบวนการในการมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายการใช้งบประมาณประจำปีของเทศบาลตำบลม่วงนา อำเภอดอนจาน จังหวัดกาฬสินธุ์

9. เอกสารอ้างอิง

โกวิท พวงงาม. (2550). การปกครองท้องถิ่นไทย หลักการและมติใหม่ในอนาคต. กรุงเทพฯ : วิทยุชน.
คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น, สำนักงาน. (2546). คู่มือการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. กรุงเทพฯ : ศุภสาลาดพร้าว.
คณะกรรมการข้าราชการพลเรือน, สำนักงาน. (2543). การบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี (Good Governance). กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน.

- จักรภัทร ชาริคำ. (2550). **ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม**. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- จิรายุ ทรัพย์สิน. (2540). **ความคิดเห็นของนิสิตที่มีผลต่อการเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพฯ: ศึกษาเฉพาะกรณีนิสิตปริญญาตรี คณะสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์**. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม.. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ชนะศักดิ์ ยวบูรณ์. (2543). **กระทรวงมหาดไทยกับการบริหารจัดการที่ดี ในการปกครองที่ดี (Good Governance)**. กรุงเทพฯ : บพิธการพิมพ์.
- ชัยอนันต์ สมุทวณิช. (2541). **100 ปี แห่งการปฏิรูประบอบราชการวิวัฒนาการของอำนาจรัฐและอำนาจการเมือง**. กรุงเทพฯ : สถาบันนโยบายศึกษา.
- เทศบาลตำบลม่วงนา. (2557-2559). **แผนพัฒนาตำบล 3 ปี เทศบาลตำบลม่วงนา**. กาฬสินธุ์ : เทศบาลตำบลม่วงนา.
- บวร วิเศษสุนทร. (2550). **ความคิดเห็นของประชาชนต่อการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย**. วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). **การวิจัยเบื้องต้น**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : บริษัทสำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.
- ประเวศ วะสี. (2542). **ยุทธศาสตร์ชาติ**. กรุงเทพฯ : สำนักงานกองทุนเพื่อสังคม.
- ยุภาพรรณ ศรีลาวงษ์. (2556). **การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลนาตาล อำเภอท่าคันโท จังหวัดกาฬสินธุ์**. วิทยานิพนธ์ รป.ม.. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- อัญชลี พิมพ์เวิน. (2553). **ความคิดเห็นของนิสิตเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดร้อยเอ็ด**. การศึกษาค้นคว้าอิสระ รป.ม.. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

10. คำขอบคุณ

ขอขอบพระคุณ ดร. ไพรัช พันธ์ชมพู อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำตลอดจนชี้แนะแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ตั้งแต่ต้นจนเสร็จสมบูรณ์ ขอขอบพระคุณ นายสงวน กลางยศ นางสาวกนกกลดา หาญอาสา และนางพิศมัย อุบลีป ผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการวิจัย ที่ได้กรุณาพิจารณาความสอดคล้องของแบบสอบถามการวิจัย ขอขอบพระคุณนายกเทศมนตรีตำบลม่วงนา อำเภอดอนจาน จังหวัดกาฬสินธุ์ ที่ได้อนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ด้วยดี

คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากสารนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณบิดา มารดา ครู อาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่าน